

Abstrakt

Záměrem předložené disertační práce je zachycení morfologických specifik dialektu jihokorejského ostrova Čedžu. Čedžuský jazyk byl v roce 2010 zařazen na seznam kriticky ohrožených jazyků UNESCO. Tento počín vedl k vzniku mnoha projektů na podporu, ochranu a revitalizaci čedžuského dialektu. Ačkoliv je čedžuský jazyk z hlediska korejské legislativy řazen mezi regionální dialekty, vzhledem k jeho nesrozumitelnosti se standardní varietou prosazuje samospráva autonomní provincie Čedžu označení „čedžuo“, čedžuský jazyk.

Úvodní teoretická část práce čtenáře seznamuje s problematikou korejské jazykové politiky, se statusem standardní korejštiny a regionálních dialektů korejského jazyka. V tomto kontextu je popsáno postavení čedžuského dialektu z hlediska jazykové politiky a z pohledu sociolingvistického. Pozornost je věnována standardizaci čedžuského jazyka, neboť úzce souvisí se současným stavem a vývojem tohoto jazyka. Další část představuje čedžuský jazyk, jeho fonologická a morfologická specifika, slovní zásobu, která je významně poznamenána jazykovými kontakty s jazyky okolních velmocí.

Praktická část práce je rozdělena na morfologický popis jmenných a slovesných výrazů v čedžuském jazyce. Záměrem je poukázat na odlišnosti a společné aspekty ve srovnání se standardní korejštinou. Jelikož je čedžuský jazyk považován za nejvíce archaickou varietu korejštiny, jsou součástí analýzy též prvky středověké korejštiny. Kapitola věnovaná jmenným výrazům je zaměřena na systém deklinace v čedžuském jazyce, podrobně se proto zabývá pádovými partikulemi. Kapitola věnovaná verbálním výrazům popisuje konjugaci čedžuských sloves. Předmětem studia jsou slovesné sufixy, ke kterým patří sufixy časové, zdvořilostní, transformační a zesilující. Dalším tématem jsou koncovky ukončeného a neukončeného přísudku. Cílem je poukázat na specifika morfologie čedžuského jazyka, nabídnout porovnání se standardní varietou a posoudit, do jaké míry se jedná o varietu korejského jazyka a zda je začlenění čedžuského jazyka mezi dialekty korejského jazyka relevantní.

Klíčová slova: korejský jazyk, standardní korejština, čedžuský jazyk, dialekt ostrova Čedžu, morfologie, středověká korejština, jmenné a verbální výrazy, jazyková politika